

ایران بهشت لافزن‌ها

جامعه‌ی ایران با ابهام‌پذیری بالا بهشت لافزن‌هاست؛ کسانی که هر روز یک ادعای جدید دارند و یک وعده‌ی اجرانشدنی می‌دهند.
#۴۷

به گزارش سایت خبری پرسون، مهرباب صادق‌نیا، استاد دانشگاه مرکز مطالعات ادیان در یادداشتی نوشت: یکی از بارزترین خلیات ما ایرانی‌ها این است که ابهام آزارمان نمی‌دهد و در مواجهه با آن بردباری زیادی داریم. پذیرش ابهام آن‌گونه که هافستد (Hofstede) معنا می‌کند عبارت است از "توان و شکیبایی افراد یک جامعه در برابر احساس ترس و تهدید در موقعیتهای غیرقطعی، مبهم، و نامعلوم".

از نگاه او در کشورهایی که در اجتناب از ابهام نمره‌ی بالایی دارند و به آسانی به موقعیتهای غیرقطعی تن نمی‌دهند، برداشتهای کاملاً رسمی از پدیده‌های فرهنگی و اجتماعی بیشتر پذیرفته می‌شود؛

اما در نقطه‌ی مقابل، در جوامعی که دارای نرخ پائینی در پرهیز از عدم اطمینان هستند، و تحمل وجود ابهام و زندگی در شرایط نامطمئن را دارند، برداشتهای غیررسمی از پدیده‌های فرهنگی و اجتماعی شانس جولان و رشد دارد.

همچنین در جوامعی که امتیاز بالا در اجتناب از ابهام دارند، یک رویکرد وظیفه‌محور و قانون‌گرایانه به روابط شهروندان حاکم است، در حالی که در جوامعی که نمره‌ی پائین‌تری در پرهیز از ابهام دارند، رویکرد رابطه‌محور و عاطفی بر این روابط حکومت می‌کند.

در جامعه‌هایی مثل ایران، که به سادگی با ابهام کنار می‌آیند، رغبت چندانی برای ارزیابی نظریه‌ها و مدعاهای وجود ندارد و مردم حوصله‌ی چندانی برای سنجش آنچه می‌شنوند و آنچه با آن مواجه می‌شوند را ندارند.

این جوامع ابهام را به مثابه یک واقعیت که باید با آن کنار بیایند پذیرفته‌اند. آن‌ها سخنان مبهم مسئولان خود را می‌شنوند، وعده‌های نامطمئن آن‌ها را گوش می‌دهند و به سادگی از کنار آن‌ها می‌گذرند و برای‌شان سؤال پیش نمی‌آید که این وعده‌ها چگونه و با چه فرآیندی ممکن است محقق شوند. خوانش‌های سراسر ابهام از دین و تعالیم مذهبی را در رسانه‌های رسمی و غیررسمی می‌شنوند، و در برابر این سخنان نامطمئن آشفته نمی‌شوند.

این همه کرامت برای این و آن گزارش داده می‌شود ولی کسی از ابهام موجود در این گزارش‌ها خم به ابرو نمی‌آورد و نمی‌پرسد که چطور؟ و یا فلان سخنران رسمی در رسانه‌ی ملی می‌گوید احتمالاً امام زمان خودش ویروس کرونا را درست کرده است تا شیعیان را امتحان کند و ببیند کی در این شرایط، از ترس بیماری در پیاده روی اربعین شرکت می‌کند، و مجری تلویزیون به همراه بینندگان از این همه بی‌اطمینانی گزیده نمی‌شوند.

جامعه‌ی ایران با این ابهام‌پذیری بالا بهشت لافزن‌هاست؛ کسانی که هر روز یک ادعای جدید دارند و یک وعده‌ی اجرانشدنی می‌دهند.

توجه: مطلب مندرج صرفاً دیدگاه نویسنده است و رسانه پرسون در قبال آن هیچ موضعی ندارد.

منبع: عصر ایران